

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG. 14 MEI.

Advertentien van Zes regels en daer beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Mei.

De Tweede Kamer heeft gisteren hare beraadslagingen geopend over het voorstel van gemeentewet. De Kamer is begonnen met de algemeene strekking van het ontwerp te bespreken. De heer Bachiene, die het eerst aan het woord kwam, heeft te regt aangemerkt, dat geene andere kieswet in het volksleven zoo diep zal ingrijpen, als zulks van de gemeentewet te verwachten is. Hij acht het ontwerp bij de publieke opinie welkom en vertrouwt, dat het zal worden aangenomen ook door hen, die zich met eene of andere bepaling van ondergeschikt belang niet kunnen vereenigen. Deze wensch is niet nutteloos. Want het is maar al te dikwijls gebeurd, dat een ontwerp van wet werd verworpen of misvormd door eene Kamer, die de beginselen eener voordragt huldigde, maar die in punten van weinig aangelegenheid wijzigingen vorderde, die van het gehuldigd beginsel afweken. Wij hebben met genoegen den heer Mackay zien optreden, om zich eveneens tegen dat hechten aan opiniën van ondergeschikt belang te verklaren. Hij kan zich echter niet vereenigen met de goedkeuring door den vorigen spreker aan de Gemeentewet gegeven. Naar zijne meening is de gemeente niet genoeg als corporatie beschouwd; de vrijheid en zelfstandigheid, die men haar verleent, wordt telkens ingekrompen door toezigt der regering, die te veel naar uniformiteit streeft. Er is wel eene tendenz in het ontwerp om die uniformiteit in de hand te werken. Naar onze meening evenwel zal het meer van de bevolking, dan wel van de regering afhangen, of de gemeenten zelfstandig en vrij zullen zijn. Van zijn uitstap tegen den oorsus zullen wij niet spreken; hij is niet tegen de Gemeentewet, maar tegen de grondwet gericht. De heer Wintgens meent, dat het ontwerp eene strekking om de gemeenten in staat van volgdij te houden, en ons plaatst tusschen het systeem der Franschen, bij wie het hoofdbestuur alles doet, en tusschen het systeem der Pruisen, die der gemeenten volle vrijheid laten. Er is iets in de voordragt, dat die voorstelling van den heer Wintgens wettigt. Evenwel om billijk te zijn, dient te worden opgemerkt, dat de Gemeentewet verre van het Fransche systeem is, en zeer nabij het Pruisische komt. Overigens protesteert de heer Wintgens tegen de uniformiteit. Het is maar al te waar dat Amsterdam en Terheijden niet op eene leest kunnen worden geschoeid vooral in zake van belastingen. De heer van Lijnden ontvouwt het thema van den heer Mackay, dat hij op eene andere wijze varieert, en naar ons dunkt, niet weinig overdrijft. Naar zijne wijze van zien blijft er in het ontwerp geene vrijheid voor de Gemeente, en zal de looden hand der regering, naar het Fransche systeem, op de gemeentebesturen drukken. Het behoeft geen betoog dat ook deze spreker uit Arnhem de gebreken der wet met een vergrootglas, en de goede hoedanigheden volstrekt niet heeft gezien. De heeren de Moraz en Hengst integendeel zien niets dan goed in het ontwerp. De eerste vindt daarin geen schijn van ongelijkheid, integendeel door het voorstel worden de gemeenten van alle voogdij onthouden; de andere verheugt zich over de uniformiteit, die in zijn oog eene hooge verdienste is. Hebben andere sprekers te absoluut afgekeurd; deze beide redenaars schijnen wel een weinig te absoluut goed te keuren. De heer van Goldstein heeft zoo wat over de wet gefilosopheerd en behalve in de centralisatie, een beletsel tot zijne goedkeurende stem gevonden in de wethouders. Hij heeft een kundigen tegenspreker gevonden in den heer Jongstra, die het ontwerp met veel talent heeft trachten vrij te spreken van het euvel van gelijkvormigheid en centralisatie. Hij is beantwoord door den heer Groen van Prinsterer, die betoogt, dat niet slechts de politieke centralisatie, die hij nuttig oordeelt, maar ook de administratieve in het ontwerp systematisch is uitgewerkt, gelijk zij in het stelsel der regering ligt, waarbij de grondwet wordt ter zijde geschoven. Wij kennen niemand, die de regering zoo dikwerf beschuldigt van de Grondwet op zij te schuiven, en die tevens zelf in dat werk zoo behendig is. Het is hier de plaats niet om zulks te betoogen; later en bij andere gelegenheden zullen wij daarvan de bewijzen van

zels ontmoeten. Intusschen dit maakt het noodig, dat de beschuldiging van den spreker uit Zwolle niet dan met groote behoedzaamheid worde aangehoord. Hij grondt zijne meening op een paar zinsneden, die hij uit de Memorie van Toelichting en uit de Memorie van Beantwoording licht, en die bespreken in welken zin het woord *verordeningen*, waarvan de grondwet gewaagt, moet worden verstaan. De *Nederlander* in zijn nummer van Maandag heeft dat thema ontwikkeld, en wij verwijzen daarnaar. Wij vergenoegen ons niet hier op te merken, dat de spreker zelf zijn verlangen te kennen geeft om te vernemen hoe deze twee zinsneden zijn op te vatten. Hij geeft daardoor te verstaan, dat zijne interpretatie niet eene andere onmogelijk maakt, en dat derhalve de aangehaalde plaatsen verklaring behoeven. Dat is ook onze meening. Maar het bevreemdt ons, dat aan woorden, die voor verschillende uitlegging vatbaar zijn, zoo stellig een zin gegeven wordt en zij tot zoo stellig een argument dienen.

De zitting is na de redevoering van den heer Groen van Prinsterer tot heden elf ure verdaagd.

De vernuftige schrijver, die in de *Katholiek* eene reeks van artikelen levert over de abstracte verstandsgeest van het protestantisme beschouwd als oorzaak van „verblindings”, heeft in de laatste aflevering van het uitmuntend maandwerk (die van April), over die zelfde aangelegenheid wederom een zeer opmerkelijk stuk geplaatst, waarop wij de aandacht onzer lezers vermeen te moeten vestigen. De auteur, die zich steeds aanbeveelt door de diepe opvatting van zijn onderwerp, waardoor hij den lezer vergunt tot den grond der zaak door te dringen, heeft in het opstel, dat wij bespreken, een aanvang gemaakt met zijne beschouwingen over den bijbel; om aan te toonen, hoe de Protestantanten, die zich altijd en alleen op den bijbel als kenbron der waarheid beroepen, in voortdurenden en tastbaren strijd zijn met den bijbel. Die stof is rijk aan gewichtige bedenkingen, die zijne pen ook voor min geoefende lezers duidelijk maakt. Als hij b. v., om een elk te doen begrijpen hoe de verstandsgeest van het protestantisme den bijbel abstract behandelt, een uitstap doet op het gebied der kunst, toont hij een in voorbeeld aan, hoe een Katholiek en een Protestant *Christus den vergelder* op het doek afmalen. Hij schildert in groote trekken wat de katholieke Michael Angelo penseelde, en geeft als tegenhanger van de katholieke kunst den lezer te zien wat en hoe het protestantisme diezelfde aangelegenheid behandelt in het doek dat Ary Scheffer voor de kunstminnaars van Amsterdam in *Art et Amicitiae* heeft ten toon gesteld. Ziehier op welke wijze de *Katholiek* het contrast teekent:

„Om aan onze Katholieke lezers het onderscheid te doen vatten tusschen het hoog godsdienstig gevoel dat het Katholicisme voortbrengt, en dat zedelijk, dat redelijk, slechts godsdienstig gekleurd gevoel, met hetwelk het Protestantisme tevreden is, willen wij eens een uitstap doen op het gebied der kunst.

„Geef eens aan een Katholiek schilder tot onderwerp: *„Christus de vergelder.”* Wat zult gij zien? Eene openbaring, eene groote gebeurtenis, den afloop van 's werelds geschiedenis in het laatste oordeel. Gij zult de hemelen geopend, gij den ewigen vader zien, gezeten in oneindige kringen. Gij zult den zoon zien, die, terwijl de v. a. over hem zijn licht en zijne stralen spreidt, een weinig lager zijn eenen voet heeft geplaatst op een door de wolken zich beurenden wereldbol, en die, omringd van de werktuigen zijns lijdens, het voor altijd beslissend oordeel spreekt. — Daar dan, aan de eene zijde, waarheen Hij blik en zijne hand uitnoodigend geopend houdt, zult gij zijne en uwe moeder het eerste zien naderen, van zaliglagchende engelen omgeven en gedragen. Weldra de vaders der heilige geschiedenis, de Patriarchen, de Profeten, de Apostelen en Kerkvaders, wederom gevolgd en omstuw van de Martelaren, de Maagden en Belijderen, en alle Heiligen Gods. Het is het *Te Deum*, en de vaart dier op elkander volgende koren gaat inderdaad omhoog als dit verheven gezang. Maar aan de andere zijde, van waar

christus het aangezicht heeft afgewend, en Hij zijne hand, niet als de andere van binnen, maar van buiten laat zien, en naar de laagte strekt: wat daar? O? daar steekt de schrikkelijke bazuin uit, daar waajen de vlammeende zwaarden, daar snellen de engelen, Michael, de beschermgeest der Kerk, vooraan, met groote vlietgelslagen naar beneden. Zij rigten zich naar den ondersten zijhoek van het schilderstuk, waar de davelen, de aartskeetters en al de kinderen des verderfs tumelen in den nacht, wien bliksemstralen doorklieven, en waaraan onbestemde gedaanten zweven, die het oog niet meer afleiden. Dat wordt veeleer gestadig naar voren getrokken, en gaat telkens mede met den stoet tot waar ontelbare aangezichten staren door den goddelijken luister. Welk eene grootheid! welk een rijkdom! Wie kan alles zeggen wat gij ziet?

„Maar is nu in die schilderij niets verkeerd, niet te berispen? Welke vragen? Mogelijk zult gij die later doen. Thans viert de kunst haar triomf en wordt vergeten. Uw hart is immers reeds aan het Midden.

„Eene schilderij van geheel anderen aard is *„Le Christ rémunérateur”* van Ary Scheffer. Men heeft ons gezegd dat deze schilder Protestant is. Wij gelooven het gaarne. Echter doet dat hier niets tot de zaak; wij nemen zijne schilderij tot voorbeeld, niet tot bewijs.

„Wat staat er op? Eene gebeurtenis? O neen! aan geschiedenis, aan werkelijkheid en leven valt niet te denken. Het is slechts eene abstracte algemeenheid, eene ijskoude, zedelijke allegorie. Wij zien er christus staan, maar kunnen niet zeggen waar. Wij zien noch hemel noch hel noch aarde. Hij staat in de *onbepaaldheid*, in de abstracte ruimte. En wat doet Hij? Vreest niets. Hij staat tusschen allerlei voorstellingen van deugd en ondeugd in het midden, maar vergeeft niet, schenkt aan de eerste den hemel niet, en veroordeelt de laatste niet ter hel. Hij *poseert*. Inderdaad even als — hoe zullen we hier dien grooten misgreep kiesch genoeg uitdrukken? even als de vertooner op een theater, juist omdat hij *vertoont*, dikwerf meer in zamenpraak is met de aanschouwers, dan met de genen die naast hem staan, zoo kijkt dat beeld niet naar de andere beelden, maar de schilderij uit. De houding zelve van het beeld is zeer theatraal, met eenigzins achterover geworpen hoofd, en wijd uitgestrekte armen, die eene groote, met zorg geplooid draperie ophouden. Een grieksch gedenkebeeld is niet zoo elegant, maar meer verheven. Hoe veel minder is het dengenen waardig dien het moet voorstellen. In plaats van de vergelder van het goed en het kwaad, tusschen welke Hij in het midden staat, schijnt Hij er de pantheistische *indifferentiering* de doode *equalite* van te zijn. Of waar dan moet dien christus voor houden, slechts omringd van zedelijke deugden en ondeugden, als het berouw, de weldadigheid, de verdediging der vrijheid, de hoogmoed, de gierigheid, de dwingelandij? Want de godsvrucht en de n. paulus, die men er insgelijks ziet, geven er slechts ziet zekere Protestantsche *religiositeit* aan. Is christus niet meer dan een zedeleeraar? Is Hij die door allegorien, in plaats van door historische individuen, wordt omgeven en uigedrukt in zijne werken, zelfs slechts eene allegorie, slechts personificatie der algemeene zedewet, het hoogst zedelijk *idde*? Indien het niet gemakkelijker was de menschelijke hartstogten te schilderen, dan het aangezicht van christus, zou men zelfs vragen, of de bedoeling is te toonen, dat het zelfbewustzijn slechts geboren wordt in eindigheid en kwaad? Want de meeste en, in ons oog, te sterke physiognomie hebben de booze personen. De kunstenaar heeft er niet aan gedacht. Maar hij drukt den tijd uit, welks invloed hij ondergaat; en wie dat eenmaal bemerkt heeft, kan zijn schilderij niet meer verdragen. De kleur is mat en grijs, en als men daarbij die *hangende* kleederen (1) ziet, die beelden die zoo op elkander geschoven zijn, het *monumentale* dat er hier en daar in is, herkent men eer het plan van een bas-relief dan van eene schilderij. Is staand. Waarvoor mag het wel vervaardigd zijn? Het hiervoor beschreven schilderstuk behoort zeer duidelijk in een

(1) Zij schijnen geteekend naar doeken, die men om ze des te beter te doen draperen.

Kerk. Dit integendeel zou mogelijk in de *Académie des Sciences morales* kunnen geplaatst worden; in de zaal waar men redevoeringen houdt, boven eene groote wijde deur.

» Wij laten aan den lezer de toepassing en de daarbij noodige wijziging over. »

Deze met meesterhand geteekende kritiek van het *tableau* van Ary Scheffer, schoon slechts gegeven als voorbeeld, toont ons de werking van het Protestantisme ook met betrekking tot den bijbel. Om een denkbeeld te geven van de wijze, waarop de schrijver zijne stof behandelt, laten wij hier het slot van zijn opstel volgen, waarin hij zelt dat zamentrekt. Wij vertrouwen dat onze lezers zich daardoor opgewekt zullen gevoelen, om, wat zij hier in korte woorden zien aangegeven, in den *Katholiek* breedvoerig ontwikkeld op te zoeken. Een elk die zich dat genoegens verschafft, zal ons dankbaar zijn, dat wij hem daartoe hebben aangespoord; en tot den hooggeachten auteur met ons de bede rigten: dat hij nog menigwerf aan Katholiek en Protestant de voorlichting van zijne grondige wetenschap bezorge.

Het *résumé* luidt:

» Wij zijn aan het einde, en wij hebben op ieder punt het Protestantisme met den bijbel in strijd gevonden. Laten wij het alles eens kort zamenvatten.

» Hoe spreken in den bijbel de godsdienstige menschen gedurende de vier duizend jaren, in welke de verlossing wordt voorbereid en voltrokken, en dus de Godsdienst haren aard wel zal hebben uitgedrukt?

» Hoe spreken de Protestanten en hoe spreken zij meer en meer?

» In den bijbel spreekt men met zekerheid, in het Protestantisme met twijfel.

» In den bijbel spreekt men met gebiedend gezag, in het Protestantisme noemt men het vrijheid, dat ieder voor zich de waarheid zoekt en niet gelooft aan gezag.

» In den bijbel spreekt men uit naam van God, of uit naam dergenen die Hij heeft aangesteld. Er is zending. In het Protestantisme spreekt ieder uit voor zich zelve. Er is geene zending, en bijgevolg geene eigenlijke prediking.

» In den bijbel spreekt men op mystieke wijze, verkondigt men positieve geheimen, en maakt die niet afhankelijk van ons menschelek begrip. In het Protestantisme heeft men steeds den mond vol wetenschap, en is men zoo op begrijpen uit, dat het eene geheim na het andere verworpen wordt.

» In den bijbel spreekt de historie, beroept men zich op het verleden en getuigt men de tot-ten-woordt-waarde waarheid. In het Protestantisme beroept men zich noch op tegenwoordig, noch op verleden feit. Er is daar verandering van opinie niet eene zich ontwikkelende heilige geschiedenis. Men redeneert er, beschouwt er, begrijpt er, het idee is er alles.

» In den bijbel spreekt men met hoog gevoel, en de taal is er zoo bloeiend en verscheiden als het menschelek leven. In het Protestantisme, waarin geene de minste verscheidenheid is, allen apostelen, leeraars en profeten zijn, heerscht, naast de grootste oneenigheid in denkwijze, de grootste eenstemmigheid en koude in het leven, zoodat er de stijl koud en langwielig, en de uitspraak zelfs langzaam van wordt.

» In den bijbel spreekt men met een practisch doel. Werk, daad, leven, ziedaar wat men zoekt. In het Protestantisme verliest men zich in bespiegelingen en wetenschappelijke vragen. Men schrijft en spreekt er onbegrijpelijk veel, om te toonen dat men gelijk heeft, maar zeer weinig om anderen tot verbetering aan te manen en daarin te helpen.

» Het algemeen gevolg, hetwelk de hoedanigheden der bijbelsche wijze van spreken voortbrengen, is, dat men er zeer objectief, zeer concreet en levendig spreekt.

» Het algemeen gevolg, hetwelk de gebreken der Protestantische manier van spreken voortbrengen, is, dat men er zeer subjectief, zeer abstract en droog spreekt.

» Het algemeen beginsel der gezegde hoedanigheden in de bijbeltaal, is de levende geest Gods. Dus is de stem der Godsdienst, der openbaring en des geloofs.

» Het algemeen beginsel der gezegde gebreken in de Protestantische taal, is de eindige verstandsgeest. Dus is de stem der abstracte rede, der zelfbeschouwing en der nieuwsgierigheid.

» Thans mogen we de vraag wel doen, hoe de Protestanten, schoon ze zoo vlijtig in den bijbel lezen, daar niets van ontwaren. Hoe komt het dat men zich verbeeldt schriftuurlijk te spreken, alleen omdat men veel teksten aanhaalt, zonder daarbij op te merken, dat men uit een geheel anderen geest spreekt, eene geheel andere rigting neemt, en de strekking van het Protestantisme en die des bijbels even wijd verschillen en strijden als de gangen van twee menschen van welke de een naar het ooste loopt en de andere naar het weste? Hoe komt het dat men ten minste niet zekeren onbepaalden, wenschenden indruk ontvangt? De Protestanten zijn naar hunne meening zich zoo bewust, zoo ingekernd in zich zelve. Als zij na eens bedachten, dat de bijbel een opgeschreven Godsdienst is, en dat, als de Protestantische secten eens achter elkander opgeschreven en

deze boeken in één boek vereenigd werden, men wel een zeer dik boek zoude hebben, maar dat toch in geest en vorm volstrekt niet naar den bijbel gelijken zou!

Welligt meent iemand, dat de Protestanten daardoor lighter bedrogen worden, omdat de openbaring volmaakt en gesloten is. Dat kan eene aanleiding maar geen reden zijn. Degenen die de godheid van Christus niet meer aannemen, kunnen daar vooral niet in berusten. Als Christus waarachtig God en waarachtig mensch tevens is, begrijpt een ieder, dat er niets meer te openbaren valt, en de openbaring volmaakt is. Want er is geen grootere waarheid dan God zelf, en geen op ons meer gelijkende en bij gevolg verstaanbare uitdrukking dier waarheid, dan die onzer eigen menscheleke natuur. Maar als men die godheid ontkent, waar vindt men dan begin of eind? Ook spreken dusgezinden altijd van ontwikkeling.

» Ten andere is het toch in het ooglopend, dat men, naar het Protestantisme te rekenen, in de volkomen openbaring verre zoude ten achter staan bij degenen tot wie God slechts in de profeten sprak. Zij waren zeker van hetgeen er geopenbaard was, zij wisten dat. Nu weten de Protestanten ter naauwernood de eerste waarheden, en zijn vol van onzekerheid. Wie dan heeft niet liever eene nog duistere openbaring in zijn geest, dan de helderste daar buiten? Wie wil niet liever slechts een klein lampje hebben en goede oogen bezitten, dan eene stralende zon en met blindheid geslagen zijn?

» Doch dat de openbaring gesloten is, beteekent, dat er ons van God geene *nieuwe* waarheid meer wordt medegedeeld, maar geenszins, dat de openbaring ophoudt in dien zin, dat de waarheid onzen geest niet meer verlicht, en wij er naar moeten zoeken. Dat de schepping gesloten is, en God niet meer schept, beteekent niet dat de wereld vergaat, en men noemt daarom de onderhouding der wereld eene voortdurende schepping. Hetzelfde kan men, *servatis servandis*, van de openbaring zeggen. Zij is eene levende orde, die heden evenzeer bestaat als ten tijde der Apostelen, die alzoo niet gelegen is in een zeker iets, dat God in oude tijden aan de menschen gezegd heeft, en waarover wij nu zitten zoeken, wat of het wel moge geweest zijn.

Eene telegraphische dépêche uit Madrid van 7 Mei meldt, dat de koningin-moeder, Maria Christina, bij het stappen uit haar rijtuig is gevallen en het been heeft gebroken.

Uit Lissabon van 3 Mei wordt berigt, dat de maarschalk Saldanha gefnuikt maakt van zijn zijden gordel opstand, om de halve-Septembristen aan het roer van zaken te brengen. De Portugesche drukpers, aangemoedigd door het betreuringswaardig welslagen van den opstand, begint zich sterk tegen de Koningin uit te laten; en de ongerustheid voor de toekomst vermeerdert daardoor niet weinig.

Wij ontvangen van de ons onbekende veel geachte hand de som van f20 voor de oude luidjes in Friesland waarover wij onze lezers meermalen hebben onderhouden. Die toezending was vergezeld van de volgende regelen:

» Weledele Heer!

» Vergun mij dat ik nogmaals uwe vriendelijke tuschenkomst inroep, ter overmaking van inleggende twee Muntbiljetten ieder f10 aan mijne oude vrienden in Friesland, voor wien ik UEd. in Augustus II. eene bijdrage toezond, welke thans vermoedelijk reeds geheel zal zijn verteerd. Mag ik van uwe bereidwilligheid wel de moeite vergen? Onbekendheid met hunne woonplaats, laat mij geen anderen weg open.

» Gelieft benevens mijne excusen, de betuiging mijner hoogachting aan te nemen.

13 Mei 1851. Uwen dienstw. Dienaar

...G"

Men zegt, dat de daders van den belangrijken diefstal van effecten, die in den avond van 21 April II. alhier is gepleegd, in Londen zijn opgespoord, benevens een gedeelte der gestolen goederen. (H. B.)

De heer A. van Lee alhier is benoemd tot lid van het *Instituut Historique de France*.

Z. M. heeft benoemd tot raadsheer in den Hoozen Raad der Nederlanden, Mr. G. van IJsselstein, raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof van Zeeland.

Z. M. heeft Ie. den heer Carl August Schaezler erkend als consnl. van Beijeren te Amsterdam; en 2e. den heer F. A. Jongstra, op zijn verzoek en behoudens aanspraak op pensioen, eervol ontslagen als ontvanger der directe belastingen en accijnsen van de gemeenten Heerenveen en Sint Johannesga (Friesland).

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn van regeringswege aangeboden twee wets-ontwerpen, waarvan de strekking is om de gelden, bij de begroting over 1850 bestemd voor *kosten van het maritime Instituut te Medemblik*, te kunnen aanwenden tot het doen van betalingen aan de *Militaire Akademie te Breda*.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER

Zitting van Maandag 12 Mei.

In de zitting van heden heeft de commissie van rapporteurs haar algemeen verslag uitgebracht over het ontwerp van wet, houdende bepalingen omtrent het bouwen in den omtrek van vestingen. — De dag der beraadslagingen zal nader bepaald worden.

Vervolgens zijn de algemeene beraadslagingen geopend over de gemeentewet. — De heeren *Bachius*, de *Moraaz*, *Hengst* en *Jongstra* verklaarden zich er voor; de heeren *Mackay*, van *Lijnden*, van *Goltstein* en *Groen* tegen. De heer *Wintgrs* verklaarde zich noch een onbepaald voorstander noch bestrijder der voordragt. De discussien liepen over de voornamste punten bij het verlag behandeld.

Morgen ochtend voortzetting der beraadslagingen.

De algemeene beraadslaging over de gemeente-wet is in de Tweede Kamer afgeloopen. Artikel 1, 2 en 3 zijn met eene overgrootte meerderheid onveranderd aangenomen. Bij de Kamer is nog ingekomen het wets-ontwerp op den suiker.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Mei. Het gisteren besproken artikel van de *Constitutionnel* tegen de kieswet, was het eenige wat heden de aandacht trekt. Heden wordt het artikel door onderscheidene andere bladen bestreden.

— De politie heeft heden de *Gazette des Communes* in beslag genomen, waarin het volgende voorkomt:

» De oorlog aan het socialisme! Oorlog aan de anarchie! Oorlog aan de revolutie.

» De *Republiek* is de anarchie in de denkbeelden en in de feiten, een permanente opstand, de verdrukking van allen door een ieder, en van ieder door allen; het is de wanorde, het wantrouwen, de ellende en de dood; het is eene kwijsing van den eenen dag tot den anderen, het ergste lot der volken.

» De *Monarchie* is de orde, de vrijheid, de eerbiediging van alle regten, het vertrouwen, de welvaart, de kracht en de gelukkige toekomst.

» Frankrijk is op weg naar de Monarchie!

» *Gelooven, vergeten, vereenigen en handelen*, ziedaar Frankrijks leus en plicht; en tevens ligt in deze vier woorden de staatkunde opgesloten van de *Gazette des Communes*.

— De heer de Kiseleff heeft aan den President der Republiek zijne geloofsbriefven als Buitengewoon Russisch gezant te Parijs overhandigd.

— De raad van onderwijs (*académie*) van het departement Corrèze heeft den schoolmeester van Chastang, genaamd Constantin, voor drie maanden in zijn ambt en traktement geschorst, omdat hij op den dag dat de school geinspecteerd zou worden, naar eene naburige boerenkermis was gegaan.

— Uit het Kanaal is een anker opgehaald, wegende 3000 pond, dat 305 jaar op den bodem der zee gelegen heeft. De geschiedkenners van Havre vermeenen, dat dit anker door de Engelsche vloot verloren is in 1545, toen Hendrik VIII die stad liet belegeren.

— De aanvraag van iemand, om een cirque te openen, waarin hij stieren tegen leeuwen, tijgers, enz. zou laten vechten, is geweigerd.

MADRID, 6 Mei. Er is veel droefheid aan het hof wegens de ontvangen tijding van het plotseling overlijden van den broeder des hertogs de Rianzeres, den echtgenoot van koningin Maria Christina. Die edelman, genaamd Don Juan Gregorio Monoz y Funez, was sedert eenigen gezant van Spanje te Venezuela, en keerde juist naar het vaderland terug, toen hij te Havana door eene ziekte werd overvallen, waaronder hij binnen weinige uren bezweek.

— Naar luid van berigten van Pontevedra van 2 Mei is de generaal Bayona kapitein-generaal van Gallicie, binnen die stad getrokken ten gevolge van de gebeurtenissen in Portugal. De zonderlinge houding der troepen aldaar wordt aan het niet betalen der soldij, gedurende de laatste acht maanden toegeschreven. Ofschoon de kapitein-generaal van Gallicie aan het hoofd van twee kompagnien infanterie en twee escadrons kavallerie staat, zal Spanje toch waarschijnlijk niet tusschen beiden treden.

Ofschoon Lissabon rustig is, heerscht er toch veel gisting. Er zijn oproerige biljetten aangeplakt geweest. De pers laat zich hevig uit tegen het gevallen ministerie, en het gezag van Saldanha kon alligt zoo ver gaan, dat de troon van Dona Maria in gevaar geraakte. Ten minste men zegt dat de maarschalk aandringt op haar abdicatie ten behoeve van den kroonprins, waarover hij het regentschap zou willen uitoefenen.

Tijdingen van Lissabon tot 3 Mei over Madrid *pelegraaf* aangebragt, melden dat Saldanha aan de Koningin tot zijne ambtgenooten opdringt: Passoz, voor binnenl. zaken; Francini, financiën; Jerrao, justitie; Ferreira, oorlog; Lavradio, buitenl. zaken, en de *marine*; allen gematigde septembristen.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Mei. Aan het einde der zitting van het Huis der Lords, op Vrijdag avond, werd het voorstel van den heer Lyttleton, die geen misdadigers meer naar van Diemensland wilde gedeporteerd hebben, maar dat ze daarentegen in Engeland hun straffijd zouden ondergaan, door den secretaris van staat voor binnenlandse zaken, sir G. Grey bestreden. De minister poogde aan te toonen dat van Diemensland aan het tegenwoordig stelsel zijn bloei te danken heeft, zoodat de inwoners thans geen recht hebben om zich te beklagen over eene inrigting, die zij zelven vroeger zoo gaarne hadden gezien.

De minister van marine heeft plan om het getal der Britsche zeeofficiëren aanmerkelijk te vermindern; 150 hoofdofficiëren zouden tot 99, 500 kapiteins op 350 gebragt worden.

Eene petitie van Katholijken, van 255,766 handteekeningen voorzien, is op last van het Huis der Gemeenten gedrukt. Zij is gerigt aan H. M., en heeft ten doel te protesteeren tegen elk denkbeeld dat Z. H. Pius IX door de invoering der katholieke hiërarchie in Engeland, inbreuk zou hebben gemaakt op de praerogatieven der Kroon.

In de laatste 10 jaren is de bevolking der stad Birmingham en hare voorsteden met 60,000 zielen vermeerderd. Zij bedraagt thans 250,000.

Men vindt in het kristallen paleis ververschingen van allerlei soort en vrij matige prijzen. Het Engelsch gedeelte waar de parfumeriën zijn ten toon gesteld, wordt druk door de dames bezocht. De heer Rimmel heeft er eene bekoorlijke fontein van toilet-azijn; de heer Rowland fontein van aqua d'oro en van eau de cologne, waarmede de dames verzocht worden hare neusdoeken te bevochtigen; geparfumeerde almanakjes worden gratis uitgedeeld, alsmede bouquetten van kunstbloemen die elk haren natuurlijken geur hebben.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 12 Mei. In de redevoering, waarmede de eerste minister von Manteuffel den 9 dezer de zitting der Pruisische Kamer heeft gesloten, komt het volgende voor:

„Mijne heeren! Het begin van uwe beraadslagingen viel in een woeligen, bedenkelijken tijd. Dreigende gevaren hadden aanleiding gegeven tot de oproeping der gezamenlijke strijdkrachten van het land, in eene uitgestrektheid als nooit te voren, en met eenen uitslag die het Pruisische volk met het bewustzijn van zijn krachten vervulde en aan het buitenland eehing inboezende nederigheid.

Intusschen werd de gesteldheid van dien aard, dat de regering van Z. M., na pligtmatige en nauwgezette overweging, vermeende den strijd met Duitsche broederstammen te kunnen vermijden. Bij de stemming des lands was het natuurlijk, dat ook andere inzichten omtrent de toenmalige gesteldheid der zaken bij uwe beraadslagingen geopenbaard werden. De vaderlandsliefde der beide Kamers heeft intusschen botsingen vermeden, die slechts zouden hebben kunnen dienen om de stelling van Pruisen tegenover het buitenland te benadeelen, en zijne inwendige ontwikkeling te belemmeren, en die dus alleen voor Pruisens tegenstanders wenschelijk konden zijn.

Door de besluiten, die gij ten aanzien der u voorgelegde wets-ontwerpen hebt genomen, hebt gij de regering in de overtuiging bevestigd, dat tusschen haar en de Wetgevende Kamers, wat het hoofdzakelijke betreft, overeenstemming heerscht. Het zal de ijverige zorg der regering wezen deze overeenstemming door omzigtige uitvoering en krachtadige handhaving der wetten ook verder te onderhouden en te bevorderen.

De afgelopen zitting is bij gevolg allezins geschikt om, de overtuiging te bevestigen, dat de oude Pruisische staat, met al de vromen der onder uwe medewerking aan het land ten deel gevallen constitutie, magtig is, en dat dus de gebeurtenissen van den laatsten tijd geen nadeeligen invloed hebben uitgeoefend op de hoofdvoorwaarde van Pruisens ontwikkeling op zijne historische grondslagen.

De vijanden van deze ontwikkeling, de vijanden van goddelijke en menscheijke orde houden zich intusschen evenmin rustig, als de hartstogten, door welke zij gedreven worden. Maar de revolutie, onder welke gedaante zij zich ook vertoonen moge, zal de regering van Z. M. waakzaam en onwrikbaar, zal Pruisen toegerust vinden om haar te bestrijden.

De dreigende houding dier vijanden — om van andere redenen niet te gewagen — maakt het tot een duren pligt der Duitsche regeringen, Duitschland niet langer verstoken te laten van een zoowel binnen als buiten 's lands algemeen erkend centraal bestuur.

Hetzij nu de Duitsche regeringen voor het tegenwoordige tot de vormen der oude bondgenootschappelijke Staatsregeling terugkeeren, hetzij de geëenszins opgegeven plannen tot eene nieuwe regeling dier Staatsregeling later op doelmatige wijze verwezenlijkt worden,

den, — de zelfstandige ontwikkeling van Pruisen moet en zal daardoor volstrekt niet worden benadeeld. Maar den besten en zekersten waarborg voor eene gezegende en roemrijke toekomst van ons vaderland, voor zijn politieken en stoffelijken voorspoed, voor zijne toenemende inwendige welvaart en magt en invloed naar buiten, zult gij, mijne heeren, met de regering van Z. M. zoeken en vinden in de onvermoeide en eendragtige samenwerking van allen, die zich nog heden onder de leus van een groot en roemrijk tijdvak vereenigen, — onder de leus:

„Met God voor Koning en Vaderland.”

Alvorens te scheiden hebben de leden der zoogenaamde constitutioneele oppositie in beide Kamers een protest ingediend tegen de onlangs aangenomen drukperswet, als behelzende bepalingen, welke deels uitdrukkelijke voorschriften der constitutie schenden, deels niet zijn overeen te brengen met den geest der constitutie voor zooveel de drukpers betreft.

Men schrijft uit Frankfurt: „Gisteren morgen hield de Bondsresident, graaf Thun, eene vertrouwelijke conferentie met de gevolmagtigden der vier koninkrijken; terwijl des namiddags ten twee ure eene zitting werd gehouden, die al de tegenwoordig zijnde gezanten van de Deutsche Staten bijwoonden.

De Wurtembergische Kamer van Afgevaardigden had den 8sten dezer benoemd drie kandidaten, waaruit de Koning haren voorzitter verkiezen moet; zij waren de heeren Römer, Duvernoy en Goppelt, die allen tot de liberale partij behooren, en de voornaamste leden geweest zijn van het in Maart 1848 opgetreden ministerie. 's Konings keuze is gevallen op den heer Römer, die den 10 de betrekking heeft aanvaard.

De afgevaardigde Repff stelde den 7 dezer in de Tweede Kamer te Stuttgart voor, om iedere zitting te beginnen met een gebed, uitgesproken door een Katholiek priester en een Protestantisch leeraar. Eenige leden maakte de tegenwerping, dat de Kamer geene kerkeraad was; desniettemin is het voorstel aangenomen met 48 tegen 32 stemmen, maar met de wijziging, dat die ceremonie alleen zal plaats hebben den eersten Maandag van elke maand.

Het Wurtembergische regerings orgaan berigt, dat Z. M. de Koning het aanzoek van Z. H. den Prins Hermann-Bernhard George van Saksen-Weimar, om de hand van zijne dochter, Prinses Auguste Wilhelmine Henriette, bewilligd en bepaald heeft dat het huwelijk der vorstelijke verloofden in den loop der aanstaande maand zal worden voltrokken.

De politie in Baden heeft strenge maatregelen van toezigt verordend op de reizigers met den spoorweg, vermits de socialistischen rusteloos woelen, en het plan tot een gelijktijdigen opstand in Frankrijk, Duitschland en Italië, nog niet gegeven hebben. Hij die van geen goeden pas voorzien is, haalt zich dus onvermijdelijk moeilijkheden op den hals.

De koning van Hanover is den 9 in zijne hoofdstad terug gekomen.

WEENEN, 7 Mei. Graaf von Arnim Henrichsdorf heeft gisteren zijne geloofsbrieven als Pruisisch gezant aan Z. M. overhandigd.

Gisteren zijn alhier dépêches uit Londen aangekomen, waarin, zegt de Lloyd, de Engelsche regering verklaart dat zij de kwestie omtrent het inlijven van Oostenrijk met al zijne staten in den Bond, als eene zuiver Deutsche aangelegenheid beschouwt, wanneer de gezamenlijke Deutsche staten omtrent dit punt overeenstemmig denken en genegen zijn aan het verzoek van Oostenrijk te voldoen.

De Oostenrijksche vloot wordt aanmerkelijk verbeterd en versterkt; binnen kort zal zij bestaan uit 3 fregatten, 4 korvetten, 7 schoeners en 8 stoomvaartuigen.

De Russische troepen, die in de Donau vorstendommen in bezetting hebben gelegen, zullen aan den linkeroever van de Pruth een observatiekorps vormen. De Turksche troepen posttefen zich bij Schumla en Silistria.

ITALIE.

Nog is het ministerie van Turijn onvoltallig. Het is moeilijk personen te vinden wier geest van vooruitgang dien van den heer Cavour evenaart. Zij aan wie de vakante portefeuilles tot nog toe werden aangeboden, hebben ze met schrik en afschuw van zich afgestooten, vermits zij in de verantwoordelijkheid niet wilden deelen voor de rampen die Piemont boven het hoofd hangen, indien het kabinet volhardt in zijn verderfelijken en openlijken strijd tegen de Kerk en den H. Stoel.

Z. M. de koning van Napels heeft den heer Alphonse Balleydier, schrijver van de onlangs verschenen *Geschiedenis der republiek te Rome*, benoemd tot ridder der koninklijke orde van Frans I.

H. M. de koningin van Napels is den 27 April van een prins bevallen.

De maarschalk Ratetzky heeft den 26 April bij den Franschen gezant te Florence gedineerd.

BELGIE.

BRUSSEL, 12 Mei. De Sardijnische gezant bij de hoven van België en Nederland is weder naar 's Hage gereisd.

Laatstleden Zaterdag heeft te Gend een onweder gewoed. De bliksem is bij den kruidenier Goedgebuer door den schoorsteen in den keuken gevallen en heeft al de kasserollen en koperen ketels door elkander gesmeten.

Vier zusters behoorende tot eene deftige familie te Gend, zijn wegens diefstal gearresteerd. Dit feit maakt veel sensatie.

STADSNIUWS.

In de 21de Staats-Loterij, zijn in de 1e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van f1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 18857 f20,000, N°. 1994 f5000, N°. 11000 f2500, N°. 10716 en 19636 ieder f1250, N°. 8283, 11768, 2650 en 3680 ieder f1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 Mei.

BEVALLEN (11 Mei): C. S. van Hengel, geb. Fröger, doode Z. - D. G. Portelje, geb. Borneman, D. - (12 Mei): H. E. Spillenaar, geb. Nieuwenhuysen, D. - J. J. van Diepen Jr., geb. Buschgens, Z.

OVERLEDEN (7 Mei): K. de Moes, 41 j. - (10 Mei): A. Albrecht, 56 j. - (12 Mei): D. J. Santeroo, 20 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	12 MEI 4 1/2 u.	gebl.	13 MEI 4 1/2 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	57 1/2	57 1/2	57 1/2	57 1/2
Dito Dito	67 1/2	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Dito Dito	88 1/2	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Dito Obligatien O. I.	87	87	87 1/2	87 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2	87 1/2		
Handel-Maatschappij	4 1/2	108	107 1/2	108 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg				
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien				
BELGIE, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2				
Dito bij Rotsch. en Volksw.	47 1/2	47 1/2	47 1/2	47 1/2
FAANKRIJK, Obligatien	3	52	51 1/2	51 1/2
SPANJE bij Ardoins 2 3/4	5	15 1/2	14 1/2	15
Dito Dito 510		15 1/2	14 1/2	14 1/2
Dito Onbep. Stukken		15 1/2	14 1/2	14 1/2
Dito	3	38 1/2	38 1/2	38 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.		34 1/2	34 1/2	34 1/2
Coup. Ardoins		8 1/2	8	8 1/2
Passive		5 1/2	5 1/2	5 1/2
Fransche Uitgest.		5 1/2	5 1/2	5 1/2
PORTUGAL te Londen 3 pCt. nu 4		34 1/2	33 1/2	33 1/2
Dito Dito		33 1/2	33 1/2	33 1/2
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	5	104 1/2	105	105 1/2
Dito Dito 1828 en 1829		104 1/2	104 1/2	104 1/2
Cert. bij d°. 1834 en 1835		96 1/2	96 1/2	96 1/2
Dito	4 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Dito bij Hope		87 1/2	87 1/2	87 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.		88 1/2	88 1/2	88 1/2
Dito bij id. 5de Serie	4			
Cert. te Hamburg	5			
Inschrijving in Assignat.	6			
Cert. van dito		64 1/2		
POLEN, Aand. a fl. 500		147 1/2	147 1/2	
Dito met Lot. a 300				
AMERIKA, Bank-Actien				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt. 70 1/2	70 1/2	70 1/2	70 1/2
Dito	2 1/2	36 1/2		
Dito Nieuwe	2 1/2	38	37 1/2	38 1/2
Dito Nieuwe	5	76 1/2	76 1/2	76 1/2
Ween. Bank bij Golln C°. 4		67 1/2		
Aand. met Loting fl. 500				
Nieuwe dito	250	277	277	
NAPLES, Cert. Lam. en Souver 3 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	89 1/2		
Dito Leening 1843	5	88		
Dito a 200				
PERU	4 1/2			
MEXICO	5	33 1/2	33 1/2	33 1/2
VENEZUELA 6 pCt. nu	4	33 1/2		
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1 1/2	16 1/2		
EQUADOR				
Geleken a 500				
Peru uitg. 37 1/2, 38; Denom 3 pCt. 100; Louis. 3 pCt. 37 1/2.				

Binnenl. fondsen nagenoeg onveranderd. 3 pCt. Fransche ruim 1/2 pCt. lager. Spaansche insgelijks meer aangeboden en flauwer. Portugeesche mede 1/2 pCt. lager dan gisteren. Russische en Oostenrijksche fondsen zeer vast; de overige vreemde fondsen alle bijkans zonder verschil met uitzondering van Mexic. welke 1/2 pCt. williger waren.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pe., Prologatie 2 1/2 pe., Disconto 2 pe.

Wisselkoers.

Paris	2/m. f 56 1/2	Livorno	2/m. f 38 1/2
"	3/m. f 56 1/2	Napels	" " 81
Bordeaux	2/m. f 55 1/2	Petersburg	" " 1,81 1/2
"	3/m. f 56	Weenen	6/w. " 26 1/2
Madrid	3/m. f 242	Augsburg	" " 35 1/2
Caix	" " 243	Frankfort	" " 98 1/2
Seville	" " 240	Hamburg	2/m. " 54 1/2
Bilbao	" " 241	"	3/m. " 54 1/2
Lissabon	" " 41 1/2	Londen	2/m. " 11 1/2
Porto	" " 41 1/2	"	3/m. " 11 1/2
Genua	2/m. " 45 1/2	Rotterdam	" " 11 1/2

en ook voor **de Uits. het Paar** onverbeterlijk ge
asschen en gerepareerd. (992)